Leden van de Gemeenteraad van de
gemeente Alphen aan den Rijn

Stadhuisplein 1
Postbus 13
2400 AA Alphen aan den Rijn
Telefoon: 14 0172
E-mail: gemeente@alphenaandenrijn.nl
Website: www.alphenaandenrijn.nl

Zaaknummer
3939652

Datum
1 september 2026

Onderwerp
Eerder aanvragen transportcapaciteit woningbouw en onderwijshuisvesting

Team Projectmanagement
Gebiedsontwikkeling
Eerder Aanvragen

Geachte leden van de raad,

Met deze brief informeren wij u over de nieuwe werkwijze voor het eerder aanvragen van transportcapaciteit voor woningbouw- en onderwijshuisvestingsprojecten en de beleidsregels die het college hiervoor heeft vastgesteld.

Aanleiding

Netcongestie vormt een steeds grotere uitdaging voor de realisatie van woningbouw en onderwijshuisvesting. Om deze projecten tijdig te kunnen realiseren, is het van belang dat ook tijdig voldoende transportcapaciteit op het elektriciteitsnet beschikbaar is.

De landelijke regels voor het aanvragen en verdelen van transportcapaciteit zijn gewijzigd. Hierdoor heeft de gemeente een nieuwe rol gekregen bij het eerder aanvragen van transportcapaciteit voor woningbouw- en onderwijshuisvestingsprojecten. Het doel hiervan is om al eerder in het planproces rekening te kunnen houden met de benodigde elektriciteitscapaciteit en daarmee zoveel mogelijk te voorkomen dat projecten bij de bouw of oplevering niet over voldoende transportcapaciteit beschikken. Dit draagt bij aan de tijdige realisatie van nieuwe woningen en onderwijsgebouwen.

Werkwijze ‘Eerder aanvragen’

Vanaf 1 oktober 2026 kunnen aanvragen voor transportcapaciteit voor woningbouw- en onderwijshuisvestingsprojecten gecoördineerd worden ingediend bij de netbeheerder. De gemeente treedt hierbij op als aanvrager. Projectontwikkelaars en andere belanghebbenden krijgen de mogelijkheid om hun projecten bij de gemeente aan te melden. Hiervoor is op de gemeentelijke website een aanmeldmogelijkheid ingericht (www.alphenaandenrijn.nl/eerderaanvragen). Omdat de projecten niet tegelijk kunnen worden ingediend, is het noodzakelijk om op een transparante en objectieve manier te bepalen in welke volgorde de gemeente de aanvragen indient. Dit zal ook de volgorde zijn die de netbeheerder aan zal houden.

Vaststelling beleidsregels

Om deze volgorde te kunnen bepalen, heeft het college de beleidsregels voor het eerder aanvragen van transportcapaciteit voor woningbouw en onderwijshuisvesting vastgesteld. Op basis van deze beleidsregels worden de aangemelde projecten beoordeeld en op een volgordelijst geplaatst. De rangschikking vindt stapsgewijs plaats. Eerst wordt gekeken naar het jaar waarin de bouw start. Vervolgens wordt gekeken naar de projectrijpheid. Wanneer projecten daarna nog gelijk zijn gerangschikt, wordt gekeken naar het maatschappelijk belang. Bij het maatschappelijk belang krijgt onderwijshuisvesting die is opgenomen in het Integraal Huisvestingsplan (IHP) voorrang. Bij woningbouw wordt vervolgens gekeken naar het aandeel sociale huur, middeldure huur of goedkope koop en betaalbare koop.

De volgordelijst vormt vervolgens de leidraad voor de volgorde waarin de gemeente de afzonderlijke aanvragen voor transportcapaciteit bij de netbeheerder indient. De gemeente bepaalt daarmee niet zelf welke transportcapaciteit uiteindelijk wordt toegekend. De beoordeling en uiteindelijke toewijzing van beschikbare transportcapaciteit ligt bij de netbeheerder.

Financiële consequenties

Om een aanvraag op de wachtlijst van de netbeheerder te laten plaatsen, wordt op dit moment een aanbetaling gevraagd. Bij Liander bedraagt deze aanbetaling 20% van de aansluitkosten.
Omdat de gemeente bij de nieuwe werkwijze als aanvrager optreedt, krijgen wij mogelijk de rekening voor deze aanbetaling. Het uitgangspunt is dat deze kosten niet bij de gemeente blijven. Als wij de rekening krijgen, wordt de factuur doorgestuurd naar de projectontwikkelaar. Deze kosten hebben altijd bij de projectontwikkelaar gelegen en maken onderdeel uit van hun businesscase bij projecten.

Daarnaast is de VNG in overleg met verschillende partijen om te voorkomen dat de gemeenten deze rekening zullen krijgen. Omdat hier nog geen zekerheid over is, is zowel in de beleidsregels als in de verklaring van de projectontwikkelaar opgenomen dat zij de kosten zullen dragen voor de aanvraag. Daarmee zijn de financiële risico’s voor de gemeente beheerst.

Vervolg

De komende periode worden woningbouw- en onderwijshuisvestingsprojecten aangemeld en op basis van de vastgestelde beleidsregels beoordeeld. Aan de hand hiervan wordt de volgorde bepaald waarin de gemeente de aanvragen voor transportcapaciteit zal indienen.

De eerste aanvragen worden vanaf 1 oktober 2026 gecoördineerd ingediend. Met deze werkwijze zet de gemeente zich in om tijdig transportcapaciteit beschikbaar te krijgen voor woningbouw en onderwijshuisvesting. Daarbij zijn we uiteraard afhankelijk van de mogelijkheden en beschikbare capaciteit op het elektriciteitsnet.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Alphen aan den Rijn,

de secretaris,

F. (Flora) van den Berg

de burgemeester,

F.D. (Erik) van Heijningen